บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็น อิสระต่อกัน ซึ่งตัวแปรอิสระได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การ และตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการทำงาน และผลของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะใช้ใน การร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาคกลาง และขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง โดย กำหนดการเสนอผลการวิจัยเป็นลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1

แสดงลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน เพื่อใช้ในการบรรยายข้อมูล ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และอายุการ ทำงาน ทัศนคติในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน ระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 2

การทคสอบสมมุติฐานเพื่อทคสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพส และ สถานภาพสมรส กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง โดยวิธีการ วิเคราะห์ความแปรปรวน

ตอนที่ 3

การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโพรดัคโมเมนต์ เพื่อ หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองชุดที่เป็นอิสระต่อกัน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ อายุการทำงาน ทัศนคติในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์การกับพฤติกรรมการทำงานของ พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

<u>ตอนที่ 4</u>

การทคสอบสมมติฐานของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของตัวทำนายร่วม โดยการสร้าง สมการทำนายแบบพหุคูณระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติในการทำงาน และความผูกพันต่อ องค์การกับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

<u>ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่เป็นค่าร้อยละ</u> ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

<u>ตารางที่ 1</u> ข้อมูลทั่วไปของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วม โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง แจกแจงเป็นค่าร้อยละ

(n = 142 คน)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ค่าร้อยละ
เพศ		
ชาย	57	40.14
หญิง	85	59.86

<u>ตารางที่ 1</u> (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ค่ารื้อยละ
อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	37	26.06
31-40 ปี	59	41.55
มากกว่าหรือเท่ากับ 41 ปี	46	32.39
อายุเฉลี่ย 35.62 ปี ค	าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.69	
อายุต่ำสุด 15 ปี	อายุสูงสุค 53 ปี	
สถานภาพ		
โสด / หย่าร้าง	70	49.29
สมรส	72	50.71
_		
อายุการทำงาน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	54	38.03
6-10 ปี	47	33.10
มากกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี	J 41	28.87
อายุการทำงานเฉลี่ย 8	3.50 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.99
อายุการทำงานต่ำสุด 1	ปี อายุการทำงานสูงสุด	30 ปี

จากข้อมูลในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างของพนักงานระดับ หัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง เป็นดังนี้

1. พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางเป็นเพศชาย ร้อยละ 40.14 และเป็นเพศหญิงร้อย ละ 59.86

- 2. อายุ พบว่า พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วม โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มี จำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 41.55 รองลงมาคือ อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 41 ปี ร้อยละ 32.39 และอายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีจำนวนน้อยสุด คือ ร้อยละ 26.06 อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 53 ปี และมี อายุเฉลี่ย 35.62 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.69
- 3. สถานภาพของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วม โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อย ละ 50.71 โสดหรือหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 49.29
- 4. อายุการทำงานส่วนใหญ่ พบว่า พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มีอายุการทำงาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.03 รองลงมา คือ อายุการทำงานระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 33.10 และอายุการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.87 และมีอายุการทำงานเฉลี่ย 8.5 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.99 อายุการทำงานต่ำสุด 1 ปี อายุการทำงานสูงสุด 30 ปี

<u>ตารางที่ 2</u> ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับ ทัศนคติในการทำงาน ความผูกพัน ต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาค กลาง

 ตัวแปรอิสระ	X	S.D.	ระดับ
ทัศนคติในการทำงาน โดยรวม	92.19	9.20	ปานกลาง
ด้านผู้บังคับบัญชา	24.84	4.34	ปานกลาง
ด้านเพื่อนร่วมงาน	23.47	2.63	ปานกลาง
ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน	20.62	2.65	ปานกลาง
ด้านงานที่ปฏิบัติ	23.25	3.34	ត្ ូរ

<u>ตารางที่ 2</u> (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	X	S.D.	ระดับ
ความผูกพันต่อองค์การ โดยรวม	60.07	8.68	ปานกลาง
ด้านความกิด	17.97	3.08	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรม	19.90	4.30	ปานกลาง
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม	22.20	4.30	ត្ ូវ
พฤติกรรมการทำงาน โดยรวม	54.45	4.59	ปานกลาง
ด้านการสื่อสาร	11.83	1.37	ជូ
ด้านมนุษยสัมพันธ์	11.49	1.70	ជូ
ด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา	10.65	1.35	ปานกลาง
ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	11.95	1.71	ត្ ូរ
ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ	8.51	1.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายระดับของข้อมูลที่เกี่ยวกับ ทัศนคติในการทำงาน ความ ผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ได้ดังนี้

ทัศนคติในการทำงาน พบว่า ทัศนคติในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมี ทัศนคติในการทำงานด้านงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับสูง และทัศนคติในการทำงานด้านผู้บังกับบัญชา ด้านเพื่อนร่วมงาน และด้านสถานที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ความผูกพันต่อองค์การ พบว่า ความผูกพันต่อองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ ความผูกพันต่อองค์การด้านบรรทัดฐานทางสังคมอยู่ในระดับสูง ส่วนความผูกพันต่อองค์การราย ด้านในระดับปานกลาง คือ ความผูกพันต่อองค์การด้านความคิด และด้านความพฤติกรรม

พฤติกรรมการทำงาน พบว่า พฤติกรรมการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมี พฤติกรรมการทำงานในด้านการสื่อสาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ใน ระดับสูง ส่วนพฤติกรรมการทำงานที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ พฤติกรรมการทำงานด้านการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ

<u>ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวน</u> ของปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และสถานภาพสมรส กับพฤติกรรมการทำงาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และสถานภาพสมรสของพนักงานระดับ หัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลางที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการทำงานแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ต่างกันจะมีพฤติกรรมการ ทำงานที่แตกต่างกัน

<u>ตารางที่ 3</u> ผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนของตัวแปรเพศและพฤติกรรมการทำงานของ
 พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา
 ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

ตัวแปร	ชาย		หญิง				
AI 1ff 🗖 1	$\overline{X}$	S.D.	X	S.D.	df	t	p
พฤติกรรมการทำงานโดยรวม	54.66	3.92	54.30	5.01	140	.457	.648
ด้านการสื่อสาร	12.01	1.28	11.70	1.42	140	1.324	.188
ด้านมนุษยสัมพันธ์	11.47	1.68	11.50	1.73	140	110	.913
ด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา	10.54	1.31	10.72	1.38	140	800	.425
ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	11.96	1.38	11.95	1.91	140	.041	.968
ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ	8.66	1.70	8.41	2.07	140	.770	.443

^{*} ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 3 ไม่พบว่า เพศของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางที่ต่างกัน มี พฤติกรรมการทำงาน โดยรวม และพฤติกรรมการทำงานในทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1.2 สถานภาพสมรสของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางต่างกันจะมี พฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างกัน

<u>ตารางที่ 4</u> ผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนของตัวแปรสถานภาพสมรส และพฤติกรรมการ ทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วม โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

์ ตัวแปร	โสค/หย่าร้าง		สมรส				
ы ипп	X	S.D.	X	S.D.	df	t	p
พฤติกรรมการทำงาน โดยรวม	54.00	5.12	54.88	3.99	140	-1.154	.251
ด้านการสื่อสาร	11.52	1.25	12.12	1.43	140	-2.631*	.009
ด้านมนุษยสัมพันธ์	11.41	1.68	11.56	1.73	140	540	.590
ค้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา	10.50	1.43	10.80	1.26	140	-1.349	.179
ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	11.84	2.06	12.06	1.30	116.03	780	.437
ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ	8.71	2.00	8.31	1.85	140	1.221	.224

^{*} ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า สถานภาพสมรสของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางต่างกัน มีพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสารแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐาน และไม่พบว่า มีพฤติกรรมการทำงานโดยรวม พฤติกรรมการทำงานด้านมนุษย สัมพันธ์ ด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านการปฏิบัติตาม ข้อบังคับแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัย ส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ และอายุการทำงาน ทัศนคติในการทำงาน และความผูกพันต่อ องค์การ กับพฤติกรรมการทำงาน

สมมติฐานที่ 2 อายุ และอายุการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์ กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สมมติฐานที่ 2.1 อายุของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างอายุ และอายุการทำงาน กับพฤติกรรมการทำงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการ พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

	พฤติกรรมการทำงาน (ตัวแปรตาม)					
ปัจจัยส่วนบุคคล (ตัวแปรต้น)	 ค้านการ สื่อสาร	้ ด้านมนุษย สัมพันธ์	ด้านการ ตัดสินใจ และ แก้ปัญหา	ด้านความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ด้านการ ปฏิบัติตาม ข้อบังกับ	รวม
	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy
อายุ	.215*	.012	.116	.123	.005	.151
อายุการทำงาน	.085	.060	.031	.107	052	.075

^{**} ระดับนัยสำคัญที่ .01, * ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า อายุของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์ ทางบวกพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐาน และ ไม่พบว่า อายุของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้าน การตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2.2 อายุการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มีความสัมพันธ์ กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากตารางที่ 5 ไม่พบว่า อายุการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ทัศนคติในการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

<u>ตารางที่ 6</u> ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการทำงาน และพฤติกรรมการทำงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการ พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

	พฤติกรรมการทำงาน (ตัวแปรตาม)					
କ୍ର ବର୍ଷ ଓ	ด้านการ	ด้านมนุษย	ด้านการ	ด้านความ	ด้านการ	
ทัศนคติในการทำงาน	สื่อสาร	สัมพันธ์	ตัดสินใจ	รับผิดชอบ	ปฏิบัติตาม	รวม
(ตัวแปรต้น)			ແລະ	ต่อหน้าที่	ข้อบังคับ	
			แก้ปัญหา			
	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy
ด้านผู้บังคับบัญชา	.301**	.170*	.304**	.178*	069	.280**
ด้านเพื่อนร่วมงาน	.209*	.222**	.036	.058	070	.148
ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน	.258**	.194*	.055	.166*	252**	.122

<u>ตารางที่ 6</u> (ต่อ)

	พฤติกรรมการทำงาน (ตัวแปรตาม)					
ทัศนคติในการทำงาน (ตัวแปรตั้น)	ด้านการ สื่อสาร	ด้านมนุษย สัมพันธ์	ด้านการ ตัดสินใจ และ แก้ปัญหา	ด้านความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ด้านการ ปฏิบัติตาม ข้อบังคับ	รวม
	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy
ด้านงานที่ปฏิบัติ	.186*	.287**	.114	.121	248**	.137
รวม	.344**	.304**	.211**	.192*	215*	.260**

^{**} ระดับนัยสำคัญที่ .01, * ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ทัศนคติในการทำงานโดยรวมของพนักงานระดับหัวหน้างานใน
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขต
ภาคกลาง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ มาก
ที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .344 และ .304 ตามลำดับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้าน
การตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
และ .05 ตามลำดับ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการทำงานด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ
อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ทัสนคติในการทำงานด้านผู้บังคับบัญชา ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .280, .301, .304, .178 และ .170 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำคับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ ทำงานด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ทัศนคติในการทำงานด้านเพื่อนร่วมงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการทำงานค้านมนุษยสัมพันธ์ และค้านการสื่อสาร มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .222 และ .209 อย่างมีระคับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำคับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานโคยรวม และพฤติกรรมการทำงานค้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา ค้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และค้าน การปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ทัศนคติในการทำงานด้านสถานที่ปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้าน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .258, .194 และ .166 อย่างมีระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการทำงาน ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .252 อย่างมีระดับนัยสำคัญทาง สถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐาน

ทัศนคติในการทำงานค้านงานที่ปฏิบัติ ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานค้านมนุษยสัมพันธ์ และค้านการสื่อสาร มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .287 และ .186 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำคับ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการทำงานค้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การโดยรวม พฤติกรรมการทำงานค้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา และค้านความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

<u>ตารางที่ 7</u> ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างความผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการ พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

	พฤติกรรมการทำงาน (ตัวแปรตาม)					
ความผูกพันต่อองค์การ (ตัวแปรต้น)	ด้านการ สื่อสาร	ด้านมนุษย สัมพันธ์	ด้านการ ตัดสินใจ และ แก้ปัญหา	ด้านความ รับผิดชอบ หน้าที่	ด้านการ ปฏิบัติตาม ข้อบังคับ	รวม
	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy	rxy
ด้านความคิด	044	147	.093	.040	.041	009
ด้านพฤติกรรม	091	081	.162	.041	067	023
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม	.087	.179*	013	.108	084	.094
รวม	018	004	.107	.088	061	.032

^{**} ระดับนัยสำคัญที่ .01, * ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 7 ไม่พบว่า ความผูกพันต่อองค์การโดยรวม ความผูกพันต่อองค์การด้าน ความคิด และด้านพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานในทุกด้านของพนักงานระดับ หัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ความผูกพันต่อองค์การค้านบรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การทำงานค้านมนุษยสัมพันธ์ของพนักงานระคับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ เท่ากับ .179 อย่างมีระคับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และไม่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานโคยรวม พฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร ด้าน การตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ๓อนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของตัวทำนาย
 ร่วม โดยการสร้างสมการทำนายแบบพหุคูณระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติในการทำงาน และ
 ความผูกพันต่อองค์การกับพฤติกรรมการทำงาน

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับ หัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง อย่างน้อยหนึ่งตัวสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงาน ของพนักงาน ระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยยอม ให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน .80 จึงสามารถนำมาใช้ในการร่วมพยากรณ์ได้ ซึ่งเป็นไป ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (สุชาติ, 2540)

<u>ตารางที่ 8</u> ผลการวิเคราะห์การถดลอยพหุคูณ ของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติในการทำงาน
 ความผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานใน
 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ
 อุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

ตัวพยากรณ์		В	S.E.B	Beta	t	p
ทัศนคติในการ	รทำงานค้านผู้บังคับบัญชา 	.296	.086	.280	3.457**	.001
R = .280	$R^2 = .079$	R ² adj	= .072	ค่า	คงที่ = 47.085	

^{*} ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 8 พบว่าเมื่อใช้ตัวแปร ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ และอายุการทำงาน ตัวแปรทัศนคติในการทำงานด้านผู้บังคับบัญชา ด้านเพื่อนร่วมงาน ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน ด้านงาน ที่ปฏิบัติ และตัวแปรความผูกพันต่อองค์การด้านความคิด ด้านพฤติกรรม และด้านบรรทัดฐานทาง สังคม มาพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มีตัวแปรทัศน คติในการทำงานด้านผู้บังคับบัญชาเท่านั้นที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการทำงาน และสามารถ

พยากรณ์พฤติกรรมการทำงานได้ร้อยละ 7.2 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีสมการในรูป ของคะแนนคิบดังนี้

พฤติกรรมการทำงาน = 47.085 + .296 (ทัศนคติในการทำงานด้านผู้บังคับบัญชา)

จากสมการพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมในรูปของคะแนนดิบ พบว่า เมื่อทัสนคติในการทำงานด้านผู้บังคับบัญชา ของ พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีพฤติกรรม การทำงานโดยรวม เพิ่มขึ้น .296 เท่า และสามารถแสดงเป็นสมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

พฤติกรรมการทำงาน = .280 (ทัศนคติในการทำงานค้านผู้บังคับบัญชา)

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การ
และพฤติกรรมการทำงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน ในส่วนข้อมูลพื้นฐานของพนักงานระดับหัวหน้างานใน
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขต
ภาคกลาง เป็นชาย 57 คน และเป็นผู้หญิง 85 คน มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด และมี
อายุเฉลี่ย 35.62 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่บุคกลมีความรับผิดชอบสูง และมีความมุ่งมั่นที่จะนำพาตนเอง
ให้ประสบความสำเร็จเพื่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิต ส่วนใหญ่สมรสแล้ว โดยปกติบุคกลเมื่อสมรส
แล้วจะมีความรู้สึกรับผิดชอบมากกว่าบุคกลที่ยังเป็นโสด จึงได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบใน
ตำแหน่งที่สำคัญ โดยอายุการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง น้อยกว่าหรือ
เท่ากับ 5 ปี มีจำนวนมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างมีอายุการทำงานเฉลี่ย 8.5 ปี ซึ่งพนักงานที่มีอายุการ
ทำงานที่อยู่ในระหว่างนี้จะเป็นบุคกลที่มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เจ้าของกิจการสามารถ
ไว้วางใจให้ปฏิบัติงานแทนได้ ซึ่งเป็นผู้ที่มีทักษะและภาวะผู้นำเพียงพอที่จะสามารถควบคุม
ผู้ได้บังกับบัญชาให้ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพนักงาน
ระดับหัวหน้างาน

ทัศนคติในการทำงาน

ทัสนคติในการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปาน กลาง มีค่าเฉลี่ย 92.19 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.20 และมีทัสนคติในการทำงานด้านงานที่ ปฏิบัติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 23.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.34 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พนักงานระดับหัวหน้างานมีความคิดความรู้สึกที่ดีต่องานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ และต้องการที่จะมุ่งให้ งานประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ส่วนทัสนคติในการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานใน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขต ภาคกลาง ในด้านผู้บังกับบัญชา ด้านเพื่อนร่วมงาน และด้านสถานที่ปฏิบัติงานนั้น ทั้งหมดอยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนี้ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้างาน ตนเองจึง เป็นได้ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา และมีเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในระดับเดียวกันไม่มากนัก ผนวกกับความคุ้นเคยกับสถานที่ปฏิบัติงาน จึงทำให้ระดับของทัสนคติในการทำงานในด้าน ดังกล่าวนี้อยู่ในระดับปานกลาง

<u>ความผูกพันต่อองค์การ</u>

ผลการศึกษาความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง พบว่า พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีระดับความผูกพันต่อองค์การโดยรวม ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 60.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.68 แสดงว่า พนักงานระดับหัวหน้า งานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีระดับความคิด ความรู้สึก และรวมถึงการทุ่มเทกำลัง กาย และกำลังความสามารถ ให้กับองค์การอยู่ในระดับปานกลาง และมีความผูกพันต่อองค์การใน ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 22.20 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.30 และ จากผลการวิจัยของ ทิพทินนา และกละ (2547) ได้ทำการศึกษาค่านิยมในการทำงาน ความผูกพัน ต่อองค์การ ความพึงพอใจในการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมการทำงานของหัวหน้า งานธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า ความผูกพันต่อองค์การของหัวหน้างานด้านความรู้สึก และด้านบรรทัดฐานทางสังคมอยู่ใน ระดับสูง และงานวิจัยของ สไบทอง (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะงาน ค่านิยมในการทำงาน

ความผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงานของ หัวหน้างานในธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เข้า ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ และพบว่า หัวหน้างานในธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอมีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน คือ ด้าน ความรู้สึกและด้านบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งสามารถบ่งบอกได้ว่า พนักงานระดับหัวหน้างานใน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความจงรักภักดี และเต็มใจที่จะอุทิศตนให้กับองค์การอย่าง เต็มที่

พฤติกรรมการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการทำงานโดยรวมของพนักงานระดับหัวหน้างานใน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขต ภาคกลางอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.45 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.59 นอกจากนี้มีพฤติกรรมการทำงานด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อยู่ในระดับปานกลางด้วยเช่นกัน และมีพฤติกรรมการทำงานในด้านการสื่อสาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 11.83, 11.49 และ 11.95 มีค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.37, 1.70 และ 1.71 ตามลำคับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สไบทอง (2544) ได้ ้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะงาน ค่านิยมในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการทำงาน ของ หัวหน้างานในธุรกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ และพบว่า มีพฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี 4 ด้าน ้คือ การติดต่อสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ การแก้ปัญหา และความรับผิดชอบ กล่าวได้ว่า พนักงาน ระดับหัวหน้านั้นจะมีพฤติกรรมการแสดงออกด้านการสื่อสาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่ดี โดยสามารถใช้การสื่อสารในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นตัวกลางเจรจาระหว่างฝ่ายนายจ้าง หรือเจ้าของกิจการ และฝ่ายลูกจ้าง หรือ ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อเป็นแรงจูงใจ หรือผูกมัดจิตใจ ของบุคคลอื่นเพื่อให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตติ กรณ์ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงาน เป็นกระบวนการ ที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน จะกระทำ โดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ การมี อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นการยอมรับ เชื่อมั่นศรัทธา ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้นำ มีวิสัยทัศน์และการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยัง ผู้ร่วมงาน มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจ มีความสามารถในการจัดการ การ

สร้างแรงบันดาลใจ หมายถึงระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นการทำงานที่เป็นกระบวนการ ทำ ให้ผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจภายใน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึงระดับ พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้เห็นวิธีการ หรือแนวทางใหม่ในการ แก้ปัญหา และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ระดับ พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการ ติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และสถานภาพสมรสของพนักงาน ระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลางที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการทำงานแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า เพศของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางที่ต่างกัน มีพฤติกรรม การทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานในทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริดา (2539) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การศึกษา แรงจูงใจและพฤติกรรมการทำงานของผู้นำระดับกลางใน โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำระดับกลางเพศชายและเพศหญิง มีแรงจูงใจ และ พฤติกรรมการทำงานในทุก ๆ ด้านไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เป็นผลมาจากที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานในระดับหัวหน้างาน จึง มีพฤติกรรมการทำงานที่กล้ายคลึงกันไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ต้องเป็นผู้บังกับบัญชา หรือผู้บริหาร และมีความสำคัญ หากมีพฤติกรรมที่บกพร่องในด้านใดด้านหนึ่ง ก็อาจจะมีผลต่อผล การปฏิบัติงานโดยรวมขององค์การได้ ดังนั้นนายจ้างหรือเจ้าของกิจการจึงต้องมีกระบวนการสรร หาและคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมให้มารับหน้าที่ในตำแหน่งนี้ จึงได้บุคกลที่มีพฤติกรรมการทำงาน ที่ไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าจะมีเพศ หรืออายูแตกต่างกันก็ตาม

สถานภาพสมรสของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางต่างกัน มีพฤติกรรมการ ทำงานโดยรวม พฤติกรรมการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการตัดสินใจ และแก้ปัญหา ด้านความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่มีพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสารแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ การที่บุคคลที่สมรสแล้วพฤติกรรมบางอย่างจะต้องเปลี่ยนแปลงไป จากที่เคยคิดแต่เรื่องตนเอง เพียงอย่างเคียว ก็จะต้องคิดถึงเรื่องของคู่สมรสเพิ่มขึ้นมาอีกด้วย และถ้าหากมีบุตรก็ยิ่งต้องมีการ เปลี่ยนแปลงมากขึ้นไปอีก จึงมีผลทำให้พฤติกรรมในบ้างด้านแตกต่างไปจากบุคคลที่ไม่ได้สมรส หรือหย่าร้างกับ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ และอายุการทำงานของพนักงานระดับ หัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้า งานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ใบเขตภาคกลาง

จากการวิจัย ไม่พบว่า อายุของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการตัดสินใจและ แก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และพบว่า อายุของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนอายุการทำงานนั้นไม่พบว่า อายุการทำงานของพนักงานระดับ หัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานในทุกด้านของพนักงาน ระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผ้ประกอบการธรกิจ อตสาหกรรมในเขตภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน วัฒนา (2534) กล่าวว่า พฤติกรรมจะพัฒนาขึ้น จะเกี่ยวข้องกับวุฒิภาวะ การรับรู้ และพัฒนาการของแต่ละบุคคล แต่จากผลการวิจัยส่วนใหญ่ปรากฏว่า อายุ และอายุการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานใน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขต ภาคกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างนี้ ไม่ได้รับ การพัฒนาหรือเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ เพื่อที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากว่ามี ตำแหน่งเป็นหัวหน้างานแล้วซึ่งน่าจะมีความเชี่ยวชาญ และความชำนาญเพียงพอแล้ว จึงทำให้ ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด

สมมติฐานที่ 3 ทัศนคติในการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

จากการวิจัย พบว่า ทัศนคติในการทำงานโดยรวมของพนักงานระดับหัวหน้างานใน วิสาหกิจขนาคกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขต ภาคกลางมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานโคยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้าน การตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำคับ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานค้านการสื่อสาร ค้าน มนุษยสัมพันธ์มากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .344 และ .304 ตามลำคับ อย่างมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการทำงานด้านการปฏิบัติ ตามข้อบังคับ อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทัศนคติในการทำงาน ด้านผู้บังกับบัญชาของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วม โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธรกิจอตสาหกรรมในเขตภาคกลางมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการทำงานโคยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจและ แก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .280, .301, .304, .178 และ .170 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำดับ ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐาน และไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ ส่วนทัศนคติในการทำงานด้านเพื่อนร่วมงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธรกิจอตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม และพฤติกรรมการทำงานด้านการตัดสินใจและ แก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ แต่มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการสื่อสาร มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ เท่ากับ .222 และ .209 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำดับ ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐาน ทัศนคติในการทำงานด้านสถานที่ปฏิบัติงาน ของพนักงานระดับหัวหน้างาน ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมใน เขตภาลกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานโดยรวม พฤติกรรมการทำงานด้านการ ้ ตัดสินใจและแก้ปัญหา และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการทำงานค้านการสื่อสาร ค้าน มนุษยสัมพันธ์ และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .258, .194

และ .166 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำดับ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับ พฤติกรรมการทำงานด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .252 อย่างมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และทัศนคติในการทำงานด้านงานที่ปฏิบัติ ของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน โดยรวม พฤติกรรมการทำงานด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการสื่อสาร มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .287 และ .186 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำดับ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการทำงานด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ อย่างมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน จากแนวคิดของ Kretch, Prutchfield, and Pallachey (1962) ทัศนคติเกิดจากการตอบสนองความต้องการของบุคคล สิ่งใคตอบสนองความ ต้องการของตนได้ บุคคลก็มีทัศนคติดีต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม หากสิ่งใคตอบสนองความ ต้องการของตนไม่ได้ บุคคลก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางมี ความต้องการที่จะใช้พฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร และด้านมนุษยสัมพันธ์สูง เพื่อให้ บรรลผลสำเร็จตามเป้าหมาย จึงมีทัศนคติในการทำงาน โดยรวมดี ทำให้มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานด้านด้านการสื่อสาร และด้านมนุษยสัมพันธ์ มากที่สุด และในทางตรงกันข้าม ทัศนคติในการทำงานโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการทำงานด้านการปฏิบัติตาม ข้อบังคับ ซึ่งเนื่องจากการเป็นผู้บริหารซึ่งมีอำนาจและสิทธิพิเศษ ทำให้ตนเองฝ่าฝืน หรือไม่ได้ คำนึงถึงกฎระเบียบข้อบังคับ คุณธรรม และจริยธรรม

สมมติฐานที่ 4 ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

จากผลการศึกษา ไม่พบว่า ความผูกพันต่อองค์การโดยรวม ความผูกพันต่อองค์การด้าน ความคิด และความผูกพันต่อองค์การด้านพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานในทุก ด้านของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐาน ส่วนความผูกพันต่อองค์การด้านบรรทัดฐานทางสังคมไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการทำงานโดยรวม พฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ และด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ แต่มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ของพนักงานระดับหัวหน้างาน ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมใน เขตภาคกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .179 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งส่วนใหญ่ความผูกพันต่อองค์การไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ ทำงาน จากคำกล่าวของ วิรัช (2531) ว่า ความผกพันของสมาชิกคนหนึ่งขององค์การที่มีต่อองค์การ นั้น ความผูกพันที่กล่าวนี้แท้จริงมิใช่เป็นความผูกพันของสมาชิกที่มีต่อตัวตึกขององค์การหรือห้อง ทำงาน แต่เป็นความผูกพันระหว่างสมาชิกกับผู้บังคับบัญชาหรือผู้จัดการ ดังนั้นความผูกพัน ระหว่างสมาชิกกับองค์การที่จริงก็คือความผูกพันระหว่างสมาชิกกับผู้บริหาร ซึ่งถือเป็นตัวแทน ขององค์การ จะเห็นได้ว่า การที่ผู้บริหารเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้ไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถึงแม้จะมีสมมติฐานบางข้อเป็นไปตามที่ตั้งไว้ แต่ก็มีจำนวนที่น้อย มาก และผู้บริหารมีหน้าที่จะต้องทำให้สมาชิกที่อยู่ในองค์การเกิดความผูกพันต่อองค์การและให้มี ส่วนร่วมในการทำงานให้กับองค์การ จึงเป็นผู้ที่สร้างความผกพันให้กับผู้อื่นมากกว่าที่สร้างให้กับ ตนเอง อีกปัจจัยที่ทำให้ความผูกพันต่อองค์การ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในขณะนี้ประกอบกับราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ตัวพนักงานเองอาจจะไม่มีความ มั่นใจในความอยู่รอดขององค์การ เนื่องจากว่าเป็นองค์การขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทำให้ พนักงานที่มีฝีมือ และความชำนาญมองหาองค์การอื่นที่มีศักยภาพที่สูงกว่า หรือมั่นคงกว่า ทำให้ไม่ ทุ่มเทหรือซื่อสัตย์ต่อองค์การที่ตนเองปฏิบัติงานอย่

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การของ พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง อย่างน้อยหนึ่งตัวสามารถทำนายพฤติกรรมการ ทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง

จากผลการศึกษาพบว่าเมื่อใช้ตัวแปร ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ และอายุการ ทำงาน ตัวแปรทัศนคติในการทำงานด้านผู้บังกับบัญชา ด้านเพื่อนร่วมงาน ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน ด้านงานที่ปฏิบัติ และตัวแปรความผูกพันต่อองค์การด้านความคิด ด้านพฤติกรรม และด้านบรรทัด ฐานทางสังคม มาพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง มี ตัวแปรทัสนคติในการทำงานค้านผู้บังคับบัญชาเท่านั้นที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการทำงาน และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานได้ร้อยละ 7.2 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จาก ผลงานของ วัฒนา (2534) กล่าวว่า ค่านิยมและทัสนคติสอดคล้องกัน (consistency) อยู่ในตัวบุคคล ตลอดเวลา ค่านิยมและทัสนคติ กับพฤติกรรมจึงมีความสัมพันธ์กันโดยตรง และการใช้ค่านิยมและ ทัสนคติในการทำนายพฤติกรรมของบุคคลจะทำได้ยาก ถ้าจะทำให้ง่าย ก็โดยการทำนายทัสนคติ และค่านิยมที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากพฤติกรรมของบุคคลนั้น ส่วนความผูกพันต่อองค์การไม่ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานได้นั้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าความผูกพันต่อองค์การของ พนักงานระดับหัวหน้างานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ร่วมโครงการพัฒนา ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตภาคกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน ดังนั้นตัวแปรความผูกพันต่อองค์การจึงไม่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานได้